

Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki w Gdańsku

SYLABUS

(dla przedmiotu zajęć zbiorowych)

Autorzy opracowania: dr Maciej Gański; dr Dominika Glapiak; dr hab. Małgorzata Walentynowicz; mgr Michał Krężlewski; mgr Bartosz Skłodowski

Nazwa przedmiotu	Fortepian
Kierunek studiów	Kompozycja i Teoria Muzyki
Specjalność	Teoria Muzyki
Poziom studiów	licencjackie
Tryb	stacjonarne
Jednostka prowadząca	Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki
Osoby realizujące	dr Maciej Gański; dr Dominika Glapiak; dr hab. Małgorzata Walentynowicz; mgr Michał Krężlewski; mgr Bartosz Skłodowski
<u>efekty kształcenia - wiedza</u> <ul style="list-style-type: none">- student posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem utworów przeznaczonych na fortepian (K_W01)- dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych, pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) (K_W02)- posiada znajomość elementów struktury dzieła muzycznego i modeli formalnych utworów fortepianowych (K_W03)- posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych, szczególnie w zakresie pianistyki (K_W08)	
<u>efekty kształcenia - umiejętności</u> <ul style="list-style-type: none">- posiada umiejętność współpracy z solistą (solistami) lub innymi muzykami z zespołu (K_U01, K_U02, K_U06, K_U08, K_U10)- student posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku (K_U03, K_U04, K_U05, K_U07, K_U09)- dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami, które z nich wynikają (K_U15)	
<u>efekty kształcenia - kompetencje społeczne</u> <ul style="list-style-type: none">- rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie (K_K01)- umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje (K_K02)- realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikające z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji (K_K03, K_K06)- posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów (K_K04, K_K07, K_K08)	
<u>założenia, cele oraz charakterystyka przedmiotu</u> <p>Wypracowanie u studentów rzetelnych podstaw właściwego i samodzielnego zrozumienia sposobów pracy nad utworem, prowadzących do opanowania problemów muzycznych i technicznych. Opanowanie gry na instrumencie w stopniu pozwalającym na swobodne wykorzystanie jego możliwości i przydatności w przyszłej pracy. Rozwijanie warsztatu pianistycznego, pamięci odtwórczej i wyobraźni muzycznej. Rozwijanie wrażliwości na środki wyrazu muzycznego. Kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad opracowaniem interpretacyjnym poszczególnych utworów z literatury fortepianowej, z ukazaniem ich stylu i formy. W miarę możliwości częsty kontakt z literaturą przedmiotu głównego, w przypadku studentów dyrygentury, z wyciągami fortepianowymi (oper, symfonii).</p>	
<u>sposób realizacji</u> <p>zajęcia stacjonarne</p>	
<u>wymagania wstępne i dodatkowe</u> <p>W związku z różnym poziomem biegłości pianistycznej, wynikającej z wcześniejszego kształcenia, należy rozpatrywać każdy przypadek indywidualnie, kładąc nacisk na rozwój umiejętności niezależnie od stopnia ich zaawansowania. Od studenta wymagana jest również postawa aktywna, dzięki której pedagog może zwrócić się w stronę indywidualnych zainteresowań studenta.</p>	
<u>zalecane fakultatywne komponenty przedmiotu</u> <p>Duża ilość czytania a'vista, improwizacja, umiejętność wnikliwego i prawidłowego odczytania zapisu nutowego w dziełach pochodzących z różnych epok, akompaniament wokalny i instrumentalny realizowany z udziałem solisty w lekcji, w miarę możliwości wykonawczych studenta. Granie z wyciągów fortepianowych, na cztery ręce i na dwa fortepiany.</p>	
<u>bibliografia podstawowa</u> <p>Literatura dotycząca problematyki fortepianowej:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Bruhn Siglind, <i>Przewodnik interpretacji pianistycznej</i>, Kraków 1998.2. Chmielowska Wanda, <i>Z zagadnień nauczania gry na fortepianie</i>, Kraków dr. 1963.	

3. Foldes Andor, *ABC pianisty*, Kraków 1996.
4. Neuhaus Henryk, *Sztuka pianistyczna*, przekł. Artur Taube, Kraków 1970.
5. Niemira Maria, *Jak zdobyć, rozwinąć i utrzymać technikę pianistyczną*, Bydgoszcz 2002.
6. Sándor György, *O grze na fortepianie. Gest, dźwięk, wyraz*, Warszawa 1994.

bibliografia uzupełniająca

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
1	egzamin	ćwiczenia	15	2.0

pedagog

dr Maciej Gański; dr Dominika Glapiak; dr hab. Małgorzata Walentynowicz; mgr Michał Krężlewski; mgr Bartosz Skłodowski;

treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia

- minimum cztery utwory solowe w różnych stylach i fakturach semestr 1 - barok i klasycyzm
 - jeden utwór kameralny (np. duet, trio fortepianowe, utwory wokalne z towarzyszeniem fortepianu, utwór na dwa fortepiany itp.)
 - czytanie a'vista (w tym np. dla dyrygentów: czytanie fortepianowych wyciągów utworów orkiestrowych) oraz transponowanie (w tym dla wszystkich specjalności: czytanie z partytur partii transponujących instrumentów orkiestry) - minimum co drugie zajęcia
Literatura fortepianowa obejmująca możliwie szeroki zakres stylów i technik pianistycznych od baroku do współczesności. Do podstawowego kanonu stylistycznego można zaliczyć:
 - formy barokowe: J.S. Bach - inwencje dwu i trzygłosowe, preludia i fugi, suites i partity,
 - formy klasyczne: J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven - sonaty, wariacje, rondo, literaturę typowo fortepianową można zastępować/urozmaicać literaturą na skład orkiestry kameralnej, czyli „wyciągi fortepianowe”,
 - utwory romantyczne takich kompozytorów jak F. Schubert, R. Schumann, P. Czajkowski, F. Chopin, E. Grieg, F. Liszt,
 - utwory współczesne takich kompozytorów jak: B. Bartok, S. Prokofiew, D. Szostakowicz, D. Kabalewski, A. Chaczaturian, B. Martinu, T. Szeligowski, R. Statkowski, A. Tansman,
 - zbiory etud takich kompozytorów jak: C. Czerny, H. Berens, S. Heller, M. Clementi, J.B. Cramer, A. Loschhorn.
- Wymienione wyżej pozycje stanowią jedynie uogólniony zarys możliwej do zaproponowania literatury fortepianowej.

metody dydaktyczne

- praca nad interpretacją stylistyczną wybranego repertuaru pianistycznego z uwzględnieniem problemów technicznych

warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania

- przedstawienie listy utworów, nad którymi pracowano w trakcie semestru: minimum cztery utwory solowe, minimum 6 utworów czytanych a'vista, minimum 3 utwory do transpozycji
- prezentacja jednego z utworów solowych nad którymi pracowano w trakcie semestru - z pamięci
- prezentacja utworu kameralnego nad którym pracowano w trakcie semestru
- czytanie a'vista (jeden utwór, dostosowany do poziomu umiejętności danego studenta)
Ocena semestralna będzie uwzględniać:
- pracę studenta w semestrze,
- wykonanie przygotowanego repertuaru w ramach egzaminu,
- postępy poczynione przez studenta w trakcie danego semestru i kolejnych lat realizacji przedmiotu.

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
2	egzamin	ćwiczenia	15	2.0

pedagog

dr Maciej Gański; dr Dominika Glapiak; dr hab. Małgorzata Walentynowicz; mgr Michał Krężlewski; mgr Bartosz Skłodowski;

treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia

- minimum cztery utwory solowe w różnych stylach i fakturach semestr 1 - barok i klasycyzm
- jeden utwór kameralny (np. duet, trio fortepianowe, utwory wokalne z towarzyszeniem fortepianu, utwór na dwa fortepiany itp.)
- czytanie a'vista (w tym np. dla dyrygentów: czytanie fortepianowych wyciągów utworów orkiestrowych) oraz transponowanie (w tym dla wszystkich specjalności: czytanie z partytur partii transponujących instrumentów orkiestry) - minimum co drugie zajęcia
Literatura fortepianowa obejmująca możliwie szeroki zakres stylów i technik pianistycznych od baroku do współczesności. Do podstawowego kanonu stylistycznego można zaliczyć:
- formy barokowe: J.S. Bach - inwencje dwu i trzygłosowe, preludia i fugi, suites i partity,
- formy klasyczne: J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven - sonaty, wariacje, rondo, literaturę typowo fortepianową

fortepianową można zastępować/urozmaicać literaturą na skład orkiestry kameralnej, czyli „wyciągi fortepianowe”,

- utwory romantyczne takich kompozytorów jak F. Schubert, R. Schumann, P. Czajkowski, F. Chopin, E. Grieg, F. Liszt,
- utwory współczesne takich kompozytorów jak: B. Bartok, S. Prokofiew, D. Szostakowicz, D. Kabalewski, A. Chaczaturian, B. Martinu, T. Szeligowski, R. Statkowski, A. Tansman,
- zbiory etiud takich kompozytorów jak: C. Czerny, H. Berens, S. Heller, M. Clementi, J.B. Cramer, A. Loschhorn.

Wymienione wyżej pozycje stanowią jedynie uogólniony zarys możliwej do zaproponowania literatury fortepianowej.

metody dydaktyczne

- praca nad interpretacją stylistyczną wybranego repertuaru pianistycznego z uwzględnieniem problemów technicznych

warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania

- przedstawienie listy utworów, nad którymi pracowano w trakcie semestru: minimum cztery utwory solowe, minimum 6 utworów czytanych a'vista, minimum 3 utwory do transpozycji
- prezentacja jednego z utworów solowych nad którymi pracowano w trakcie semestru - z pamięci
- prezentacja utworu kameralnego nad którym pracowano w trakcie semestru
- czytanie a'vista (jeden utwór, dostosowany do poziomu umiejętności danego studenta)
Ocena semestralna będzie uwzględniać:
- pracę studenta w semestrze,
- wykonanie przygotowanego repertuaru w ramach egzaminu,
- postępy poczynione przez studenta w trakcie danego semestru i kolejnych lat realizacji przedmiotu.

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
3	egzamin	ćwiczenia	15	2.0

pedagog

dr Maciej Gański; dr Dominika Glapiak; dr hab. Małgorzata Walentynowicz; mgr Michał Krężlewski; mgr Bartosz Skłodowski;

treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia

- minimum cztery utwory solowe w różnych stylach i fakturach semestr 3 - romantyzm
- jeden utwór kameralny (np. duet, trio fortepianowe, utwory wokalne z towarzyszeniem fortepianu, utwór na dwa fortepiany itp.)
- czytanie a'vista (w tym np. dla dyrygentów: czytanie fortepianowych wyciągów utworów orkiestrowych) oraz transponowanie (w tym dla wszystkich specjalności: czytanie z partytur partii transponujących instrumentów orkiestry) - minimum co drugie zajęcia
Literatura fortepianowa obejmująca możliwie szeroki zakres stylów i technik pianistycznych od baroku do współczesności. Do podstawowego kanonu stylistycznego można zaliczyć:
- formy barokowe: J.S. Bach - inwencje dwu i trzygłosowe, preludia i fugi, suites i partity,
- formy klasyczne: J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven - sonaty, wariacje, rondo, literaturę typową fortepianową można zastępować/urozmaicać literaturą na skład orkiestry kameralnej, czyli „wyciągi fortepianowe”,
- utwory romantyczne takich kompozytorów jak F. Schubert, R. Schumann, P. Czajkowski, F. Chopin, E. Grieg, F. Liszt,
- utwory współczesne takich kompozytorów jak: B. Bartok, S. Prokofiew, D. Szostakowicz, D. Kabalewski, A. Chaczaturian, B. Martinu, T. Szeligowski, R. Statkowski, A. Tansman,
- zbiory etiud takich kompozytorów jak: C. Czerny, H. Berens, S. Heller, M. Clementi, J.B. Cramer, A. Loschhorn.
Wymienione wyżej pozycje stanowią jedynie uogólniony zarys możliwej do zaproponowania literatury fortepianowej.

metody dydaktyczne

- praca nad interpretacją stylistyczną wybranego repertuaru pianistycznego z uwzględnieniem problemów technicznych

warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania

- przedstawienie listy utworów, nad którymi pracowano w trakcie semestru: minimum cztery utwory solowe, minimum 6 utworów czytanych a'vista, minimum 3 utwory do transpozycji
- prezentacja jednego z utworów solowych nad którymi pracowano w trakcie semestru - z pamięci
- prezentacja utworu kameralnego nad którym pracowano w trakcie semestru
- czytanie a'vista (jeden utwór, dostosowany do poziomu umiejętności danego studenta)
Ocena semestralna będzie uwzględniać:
- pracę studenta w semestrze,
- wykonanie przygotowanego repertuaru w ramach egzaminu,

- postępy poczynione przez studenta w trakcie danego semestru i kolejnych lat realizacji przedmiotu.

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
4	egzamin	ćwiczenia	15	2.0

pedagog

dr Maciej Gański; dr Dominika Glapiak; dr hab. Małgorzata Walentynowicz; mgr Michał Krężlewski; mgr Bartosz Skłodowski;

treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia

- minimum cztery utwory solowe w różnych stylach i fakturach semestr 4 - muzyka przełomu XIX i XX wieku (w tym impresjonizm) lub I połowy XX wieku (np. neoklasycyzm, dodekafonia, kompozytorskie style indywidualne)
 - jeden utwór kameralny (np. duet, trio fortepianowe, utwory wokalne z towarzyszeniem fortepianu, utwór na dwa fortepiany itp.)
 - czytanie a'vista (w tym np. dla dyrygentów: czytanie fortepianowych wyciągów utworów orkiestrowych) oraz transponowanie (w tym dla wszystkich specjalności: czytanie z partytur partii transponujących instrumentów orkiestry) - minimum co drugie zajęcia.
Literatura fortepianowa obejmująca możliwie szeroki zakres stylów i technik pianistycznych od baroku do współczesności. Do podstawowego kanonu stylistycznego można zaliczyć:
 - formy barokowe: J.S. Bach - inwencje dwu i trzygłosowe, preludia i fugi, suites i partity,
 - formy klasyczne: J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven - sonaty, wariacje, rondo, literaturę typowo fortepianową można zastępować/urozmaicać literaturą na skład orkiestry kameralnej, czyli „wyciągi fortepianowe”,
 - utwory romantyczne takich kompozytorów jak F. Schubert, R. Schumann, P. Czajkowski, F. Chopin, E. Grieg, F. Liszt,
 - utwory współczesne takich kompozytorów jak: B. Bartok, S. Prokofiew, D. Szostakowicz, D. Kabalewski, A. Chaczaturian, B. Martinu, T. Szeligowski, R. Statkowski, A. Tansman,
 - zbiory etiud takich kompozytorów jak: C. Czerny, H. Berens, S. Heller, M. Clementi, J.B. Cramer, A. Loschhorn.
- Wymienione wyżej pozycje stanowią jedynie uogólniony zarys możliwej do zaproponowania literatury fortepianowej.

metody dydaktyczne

- praca nad interpretacją stylistyczną wybranego repertuaru pianistycznego z uwzględnieniem problemów technicznych

warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania

- przedstawienie listy utworów, nad którymi pracowano w trakcie semestru: minimum cztery utwory solowe, minimum 6 utworów czytanych a'vista, minimum 3 utwory do transpozycji
- prezentacja jednego z utworów solowych nad którymi pracowano w trakcie semestru - z pamięci
- prezentacja utworu kameralnego nad którym pracowano w trakcie semestru
- czytanie a'vista (jeden utwór, dostosowany do poziomu umiejętności danego studenta)
Ocena semestralna będzie uwzględniać:
- pracę studenta w semestrze,
- wykonanie przygotowanego repertuaru w ramach egzaminu,
- postępy poczynione przez studenta w trakcie danego semestru i kolejnych lat realizacji przedmiotu.

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
5	egzamin	ćwiczenia	15	2.0

pedagog

dr Maciej Gański; dr Dominika Glapiak; dr hab. Małgorzata Walentynowicz; mgr Michał Krężlewski; mgr Bartosz Skłodowski;

treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia

- minimum cztery utwory solowe w różnych stylach i fakturach
- jeden utwór kameralny (np. duet, trio fortepianowe, utwory wokalne z towarzyszeniem fortepianu, utwór na dwa fortepiany itp.)
- czytanie a'vista (w tym np. dla dyrygentów: czytanie fortepianowych wyciągów utworów orkiestrowych) oraz transponowanie (w tym dla wszystkich specjalności: czytanie z partytur partii transponujących instrumentów orkiestry) - minimum co drugie zajęcia.
Literatura fortepianowa obejmująca możliwie szeroki zakres stylów i technik pianistycznych od baroku do współczesności. Do podstawowego kanonu stylistycznego można zaliczyć:
- formy barokowe: J.S. Bach - inwencje dwu i trzygłosowe, preludia i fugi, suites i partity,
- formy klasyczne: J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven - sonaty, wariacje, rondo, literaturę typowo fortepianową można zastępować/urozmaicać literaturą na skład orkiestry kameralnej, czyli „wyciągi fortepianowe”,
- utwory romantyczne takich kompozytorów jak F. Schubert, R. Schumann, P. Czajkowski, F. Chopin,

E. Grieg, F. Liszt,

- utwory współczesne takich kompozytorów jak: B. Bartok, S. Prokofiew, D. Szostakowicz, D. Kabalewski, A. Chaczaturian, B. Martinu, T. Szeligowski, R. Statkowski, A. Tansman,
- zbiory etiud takich kompozytorów jak: C. Czerny, H. Berens, S. Heller, M. Clementi, J.B. Cramer, A. Loschhorn.

Wymienione wyżej pozycje stanowią jedynie uogólniony zarys możliwej do zaproponowania literatury fortepianowej.

metody dydaktyczne

- praca nad interpretacją stylistyczną wybranego repertuaru pianistycznego z uwzględnieniem problemów technicznych

warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania

- przedstawienie listy utworów, nad którymi pracowano w trakcie semestru: minimum cztery utwory solowe, minimum 6 utworów czytanych a'vista, minimum 3 utwory do transpozycji
 - prezentacja jednego z utworów solowych nad którymi pracowano w trakcie semestru - z pamięci
 - prezentacja utworu kameralnego nad którym pracowano w trakcie semestru
 - czytanie a'vista (jeden utwór, dostosowany do poziomu umiejętności danego studenta)
- Ocena semestralna będzie uwzględniać:
- pracę studenta w semestrze,
 - wykonanie przygotowanego repertuaru w ramach egzaminu,
 - postępy poczynione przez studenta w trakcie danego semestru i kolejnych lat realizacji przedmiotu.

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
6	egzamin	ćwiczenia	15	2.0

pedagog

dr Maciej Gański; dr Dominika Glapiak; dr hab. Małgorzata Walentynowicz; mgr Michał Krężlewski; mgr Bartosz Skłodowski;

treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia

- minimum cztery utwory solowe w różnych stylach i fakturach
 - jeden utwór kameralny (np. duet, trio fortepianowe, utwory wokalne z towarzyszeniem fortepianu, utwór na dwa fortepiany itp.)
 - czytanie a'vista (w tym np. dla dyrygentów: czytanie fortepianowych wyciągów utworów orkiestrowych) oraz transponowanie (w tym dla wszystkich specjalności: czytanie z partytur partii transponujących instrumentów orkiestry) - minimum co drugie zajęcia
- Literatura fortepianowa obejmująca możliwie szeroki zakres stylów i technik pianistycznych od baroku do współczesności. Do podstawowego kanonu stylistycznego można zaliczyć:
- formy barokowe: J.S. Bach - inwencje dwu i trzygłosowe, preludia i fugi, suites i partyty,
 - formy klasyczne: J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven - sonaty, wariacje, ronda, literaturę typowo fortepianową można zastępować/urozmaicać literaturą na skład orkiestry kameralnej, czyli „wyciągi fortepianowe”,
 - utwory romantyczne takich kompozytorów jak F. Schubert, R. Schumann, P. Czajkowski, F. Chopin, E. Grieg, F. Liszt,
 - utwory współczesne takich kompozytorów jak: B. Bartok, S. Prokofiew, D. Szostakowicz, D. Kabalewski, A. Chaczaturian, B. Martinu, T. Szeligowski, R. Statkowski, A. Tansman,
 - zbiory etiud takich kompozytorów jak: C. Czerny, H. Berens, S. Heller, M. Clementi, J.B. Cramer, A. Loschhorn.
- Wymienione wyżej pozycje stanowią jedynie uogólniony zarys możliwej do zaproponowania literatury fortepianowej.

metody dydaktyczne

- praca nad interpretacją stylistyczną wybranego repertuaru pianistycznego z uwzględnieniem problemów technicznych

warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania

- przedstawienie listy utworów, nad którymi pracowano w trakcie semestru: minimum cztery utwory solowe, minimum 6 utworów czytanych a'vista, minimum 3 utwory do transpozycji
 - prezentacja jednego z utworów solowych nad którymi pracowano w trakcie semestru - z pamięci
 - prezentacja utworu kameralnego nad którym pracowano w trakcie semestru
 - czytanie a'vista (jeden utwór, dostosowany do poziomu umiejętności danego studenta)
- Ocena semestralna będzie uwzględniać:
- pracę studenta w semestrze,
 - wykonanie przygotowanego repertuaru w ramach egzaminu,
 - postępy poczynione przez studenta w trakcie danego semestru i kolejnych lat realizacji przedmiotu.

Podpisy autorów: